

**UCHWAŁA NR XX.120.2016
RADY GMINY DOMASZOWICE**

z dnia 16 listopada 2016 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Domaszowice

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Gminy Domaszowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Domaszowice, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Domaszowice.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XLI/254/10 z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

§ 4. 1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jan Nowak

Załącznik do Uchwały Nr XX.120.2016

Rady Gminy Domaszowice

z dnia 16 listopada 2016 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W GMINIE DOMASZOWICE**

I. WSTĘP

Instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 72 Konstytucji stanowi, iż Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zwany dalej Programem, znajduje normatywne oparcie w art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z powołanym przepisem do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizowanie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program uwzględnia założenia Krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2014–2020 przyjętego Uchwałą nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. oraz jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Domaszowice.

Głównym celem Programu jest dążenie do ograniczania skali i skutków przemocy domowej i rodzinnej na terenie Gminy Domaszowice. Program zakłada podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy, skierowanych do sprawców przemocy oraz działań edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa i służb świadczących fachową pomoc i wsparcie. W programie zawarto podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, istotne przy planowaniu działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy. Określono cel strategiczny oraz konkretne zadania Programu. Wskazano źródła finansowania zadań programowych w sposób umożliwiający ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Niniejszy Program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Przez interdyscyplinarność powinien przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia zjawiska przemocy, a tym samym poprawy kondycji rodzin.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawodawca zobowiązał gminę do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym zakresie gmina zobowiązana jest do realizacji czterech rodzajów działań: do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, do zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.

II. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE

Dla skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności właściwego określenia zadań, w tym organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, konieczna jest świadomość specyfiki zjawiska i wiedza na temat cyklu przemocy w rodzinie oraz sytuacji psychologicznej osób jej doświadczających, zwłaszcza że z przemocą w rodzinie wiąże się wiele mitów i stereotypów z pewnością utrudniających walkę z tym zjawiskiem. Poniżej wskazano istotne informacje i fakty uzasadniające potrzebę podejmowania przez organy państwa w

odniesieniu do przemocy w rodzinie specjalnych działań, jak również dotyczące mitów i stereotypów funkcjonujących na temat przemocy w rodzinie, które często uniemożliwiają skuteczną reakcję przedstawicieli tych organów.

Przemoc w rodzinie, zwana również przemocą domową, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest:

- Intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą,

- naruszająca prawa i dobra osobiste ofiary – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka jak: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku,

- przyczyną cierpienia i bólu – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody, osłabiając jej zdolność do samoobrony.

RODZAJE I FORMY PRZEMOCY W RODZINIE

RODZAJ PRZEMOCY	DEFINICJA PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY
Przemoc fizyczna	wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie dostępu do pożywienia, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych	poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy	sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych form i praktyk seksualnych, krytyka zachowań seksualnych itp.
Przemoc ekonomiczna	działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy	niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia itp.
Zaniedbanie	ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb	niezaspokajanie potrzeb

Przemoc dzieli się również na:

GORĄCĄ – naładowaną furią złością, gniewem, pełną ekspresji,

CHŁODNĄ - bez gniewu, z premedytacją uporządkowaną, mogą jej przyświecać pozytywne cele, tj. przekonania, filozofia, wiara.

Przemoc przebiega w cyklu, w którym wyodrębnia się trzy fazy:

1. **FAZA NARASTAJĄCEGO NAPIĘCIA** – w zachowaniu sprawcy pojawia się napięcie, złość, poirytowanie; prowokuje awantury, traci panowanie nad emocjami, sięga po alkohol i inne środki odurzające. Ofiara uspokaja go, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się z wszystkich obowiązków, często przeprasza, doświadcza dolegliwości psychosomatycznych. W wyniku narastania napięcia często sama prowokuje awanturę.

2. **FAZA GWALTOWNEJ PRZEMOCY** – sprawca staje się gwałtowny, wpada w szal, wyładowuje się dokonując aktów przemocy. Ofiara stara się zrobić wszystko, żeby go uspokoić i ochronić siebie, jest bezradna. Po akcie przemocy jest w szoku, odczuwa wstyd, upokorzenie, przerażenie, staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.

3. **FAZA MIODOWEGO MIESIĄCA** - sprawca przemocy przeprasza, okazuje skruchę, żałuje, obiecuje poprawę, usiłuje tłumaczyć swoje zachowanie, zapewnia, że więcej tego nie zrobi; dba, kupuje kwiaty, prezenty. Ofiara przemocy zaczyna wierzyć w przemianę sprawcy, czuje się kochana, odczuwa bliskość, jest pełna nadziei.

Po okresie miodowego miesiąca cykl ten się powtarza.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkami są bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym oraz poważne i długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, a będące konsekwencjami przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Przemoc domowa jest poważnym problemem społecznym. Niezwalczana przemoc niszczy system rodzinny, niesie za sobą ryzyko dziedziczenia zachowań przemocowych.

III. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny
- Ustawa z 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Tab. 1. Interwencje domowe przeprowadzone wobec przemocy w rodzinie

Powiat Namysłowski	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych		Liczba sprawców		Liczba pokrzywdzonych		
	Ogółem	W ramach Niebieskiej Karty	Ogółem	Pod wpływem alkoholu	Osoby dorosłe		Dzieci i młodzież
					kobiety	mężczyźni	
2014 r.	119	119	119	96	132	7	115
2015 r.	115	115	115	86	105	19	110

źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie

Jak wynika z powyższej tabeli liczba przeprowadzonych interwencji domowych na terenie powiatu namysłowskiego utrzymuje się na podobnym poziomie. Zdecydowana większość sprawców przemocy była pod

wpływem alkoholu. Wśród osób dorosłych większość pokrzywdzonych stanowią kobiety, natomiast znaczną część ogólnej liczby pokrzywdzonych stanowią dzieci i młodzież.

Tab. 2. Sprawcy przemocy domowej znajdujący się pod wpływem alkoholu

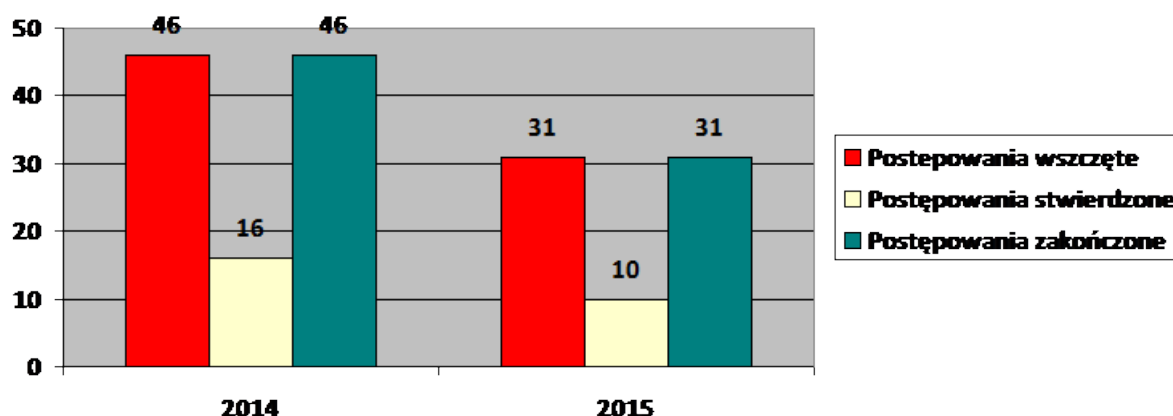
Powiat Namysłowski	Sprawcy przemocy domowej pod wpływem alkoholu			Sprawcy przemocy domowej zatrzymani do wytrzeźwienia		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2014 r.	139	0	96	54	0	54
2015 r.	86	4	82	68	4	64

źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie

Informacje uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie wskazują na tendencję malejącą liczby sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu. Natomiast niewielki wzrost odnotowano w 2015 r. wśród sprawców przemocy, którzy zostali zatrzymani do wytrzeźwienia – 68 osób (w 2014 r. – 54 osoby). Zdecydowaną większość wśród zatrzymanych stanowili mężczyźni.

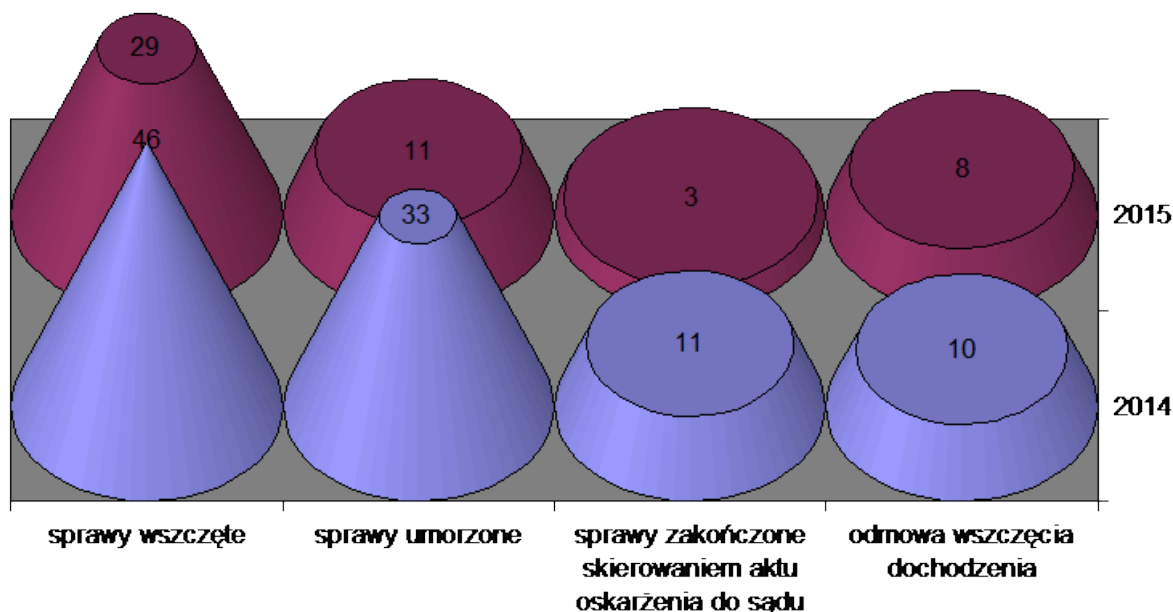
Jak wynika z poniższego wykresu liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Karty” zmniejsza się. W roku 2014 wynosiła 46 (w 16 przypadkach stwierdzono przemoc domową), natomiast w 2015 r. wynosiła do 31 (w 10 przypadkach stwierdzono przemoc domową).

Wyk. 1. Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Karty” – z art. 207 k.k.

źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie

Wyk. 2. Liczba spraw o przestępstwo z art. 207 k.k.

źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Namysłowie

Prokuratura Rejonowa w Namysłowie w roku 2014 wszczęła 46 spraw o przestępstwo z art. 207 k.k. z tego 11 zakończyło się skierowaniem aktu oskarżenia do sądu. Natomiast w 2015 r. wszczęto tylko 29 spraw, a skierowaniem aktu oskarżenia do sądu zakończyło się jedynie 3. W roku 2014 Prokuratura odmówiła wszczęcia dochodzenia w 10 przypadkach, natomiast w 2015 r. w 8 sprawach.

Tab. 3. Liczba prowadzonych postępowań o przestępstwo z art. 207 k.k., w których zastosowano środki zapobiegawcze

Powiat Namysłowski	Dozór	Areszt
2014 r.	4	2
2015 r.	2	1

źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Namysłowie

Z danych statystycznych Prokuratury wynika, iż w trakcie prowadzonych postępowań o przestępstwo z art. 207 k.k. środki zapobiegawcze są w praktyce sporadycznie stosowane. W roku 2014 zastosowano areszt wobec 2 osób, natomiast dozór policyjny wobec 4 osób. W następnym roku środki zapobiegawcze były stosowane jeszcze rzadziej, areszt zastosowano w 1 przypadku a dozór w 2 przypadkach.

Tab. 4. Liczba osób skazanych za przestępstwo z art. 207 k.k.

Powiat Namysłowski	Sprawcy wobec, których orzeczono bezwzględne wykonanie kary pozbawienia wolności			Sprawcy wobec, których orzeczono warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2014 r.	15	0	15	11	0	11
2015 r.	15	0	15	14	0	14

źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Namysłowie

Jak wynika z powyższej tabeli wśród osób skazanych za przestępstwo z art. 207 k.k. nie ma w ogóle kobiet. W roku 2014 na 26 osób skazanych, bezwzględne wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczono wobec ponad

połowy sprawców (15 osób), natomiast w 2015 r. na 29 osób skazanych, warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczono już wobec 14 sprawców.

Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Namysłowie wynika, iż nie występowała ona dotychczas z wnioskiem do sądu w sprawie zobowiązania osób skazanych prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z art. 207 k.k. do uczestnictwa w programie edukacyjno-korekcyjnym.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kluczborku wykazał, że w 2014 r. prowadzonych było 12 spraw dozorowych wobec sprawców przemocy domowej, którzy nie byli wcześniej skazani za przestępstwo z art. 207 k.k. Natomiast w 2015 r. spraw dozorowych było łącznie 18, z tego 3 wobec sprawców, którzy byli skazani w przeszłości za tego typu przestępstwo a pozostałe 15 wobec sprawców, którzy nie byli wcześniej skazani. We wszystkich przypadkach dozór dotyczył mężczyzn.

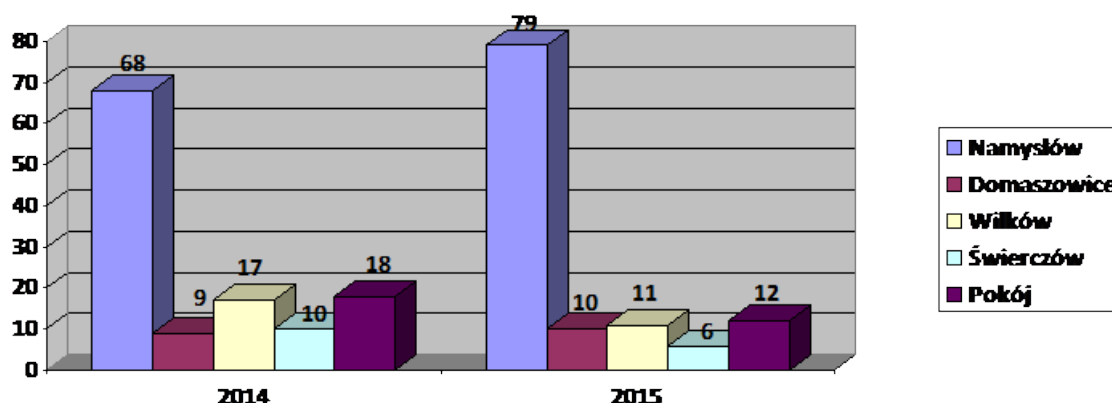
Ponadto dane w tabeli wskazują, że liczba spraw dozorowych dotyczących znęcania się nad najbliższymi ma tendencję wzrostową.

Tab. 5. Liczba spraw dozorowych dotyczących znęcania się nad najbliższymi – z art. 207 k.k.

Powiat Namysłowski	Sprawcy przemocy domowej, którzy byli skazani w przeszłości za przestępstwo z art. 207 k.k.			Sprawcy przemocy domowej, którzy nie byli wcześniej skazani za przestępstwo z art. 207 k.k.		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2014 r.	0	0	0	12	0	12
2015 r.	3	0	3	15	0	15

źródło: dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kluczborku

Wyk. 3. Liczba założonych „Niebieskich Kart” (według gmin z powiatu namysłowskiego)

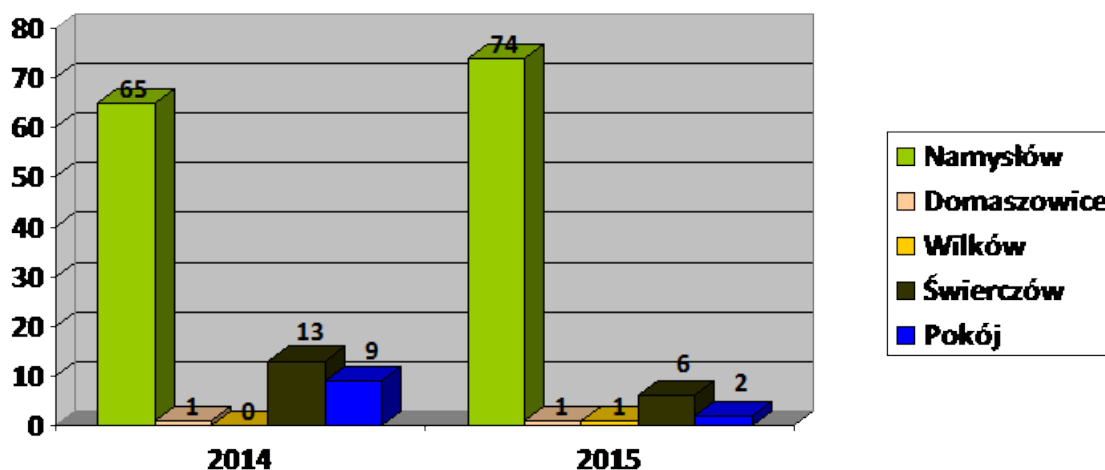

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Jak wynika z powyższego zestawienia pracownicy ośrodków pomocy społecznej w powiecie namysłowskim w toku prowadzenia czynności służbowych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie założyli w latach 2014-2015 łącznie 240 egzemplarzy „Niebieskich Kart”. Wśród 5 gmin najwięcej kart założono w gminie Namysłów, natomiast najmniej w gminie Świerczów. Tendencje wzrostową zanotowano w jedynie 2 gminach, tj. Namysłów i Domaszowice, natomiast spadek odnotowano w 3 gminach: Wilków, Świerczów i Pokój.

Statystyki ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego wskazują (wykres 4), iż największa liczba rodzin, którym przyznano pomoc i wsparcie z powodu przemocy zamieszkuje na terenie gmin Namysłów i Świerczów, natomiast najmniejsza na terenie gmin Wilków i Domaszowice.

Wyk. 4. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc i wsparcie z powodu przemocy w rodzinie (według gmin z powiatu namysłowskiego)

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Tab. 6. Formy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Formy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie		Liczba rodzin	
		2014	2015
Zapewnienie schronienia	ośrodek interwencji kryzysowej	0	0
	ośrodek wsparcia	7	0
	specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	0	0
	lokal socjalny/mieszkanie chronione	0	2
Pomoc finansowa		13	21
Pomoc rzeczowa		0	0
Poradnictwo specjalistyczne		54	38
ŁĄCZNIE:		74	61

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Z powyższej tabeli wynika, iż najczęstszą formą wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest poradnictwo specjalistyczne oraz pomoc finansowa. Schronienie ofiary przemocy miały zapewnione w ośrodkach wsparcia lub w lokalu socjalnym. Ponadto z danych tych wynika, iż w latach 2014-2015 żadna z gmin z terenu naszego powiatu nie zapewniła schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej czy też w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

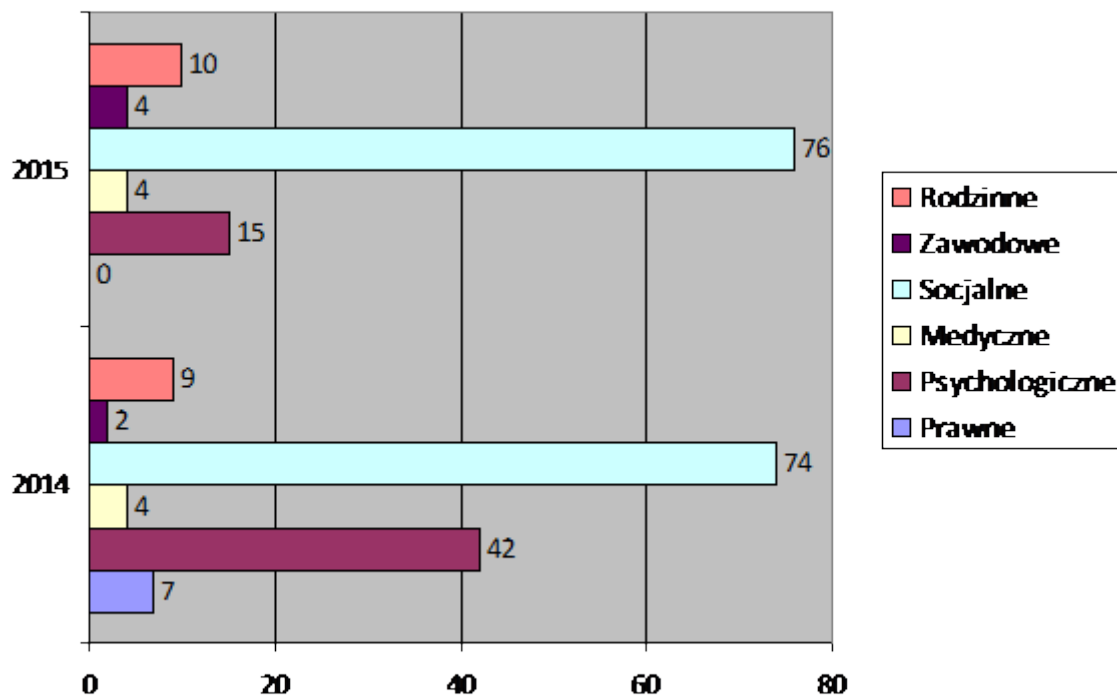
Tab. 7. Liczba rodzin, w których stwierdzono stosowanie przemocy wobec dziecka (według gmin z powiatu namysłowskiego)

GMINA	Liczba rodzin, w których stwierdzono stosowanie przemocy wobec dziecka	
	2014	2015
Namysłów	1	1
Domaszowice	0	0
Wilków	0	0
Świerczów	0	0
Pokój	2	1
ŁĄCZNIE:	3	2

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Z danych ośrodków pomocy społecznej wynika, że na terenie powiatu namysłowskiego w latach 2014-2015 jedynie w 5 rodzinach stwierdzono stosowanie przemocy wobec dziecka (gmina Pokój – 3; gmina Namysłów – 2).

Wyk. 5. Liczba osób, które uzyskały wsparcie w ramach poradnictwa specjalistycznego

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Statystyki ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego wskazują, iż maleje liczba osób, które korzystają z poradnictwa specjalistycznego. W roku 2014 z tej formy wsparcia skorzystało 138 osób, natomiast w 2015 r. 109 osób. Najczęściej korzystano ze wsparcia w formie poradnictwa socjalnego, psychologicznego i rodzinnego. Najrzadziej zaś z poradnictwa zawodowego i medycznego.

Tab. 8. Liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – ośrodek pomocy społecznej

Wskaźnik	Nazwa instytucji	Osoby dotknięte przemocą w rodzinie korzystające z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	ośrodek pomocy społecznej	ogółem: 228		
		w tym kobiety	ogółem	77
			w tym niepełnosprawne	2
			w tym starsze	10
		w tym mężczyźni	ogółem	72
			w tym niepełnosprawni	0
			w tym starsze	4
		w tym dzieci	ogółem	79
w tym niepełnosprawne	0			

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

W 2015 r. wśród 228 osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (ośrodków pomocy społecznej) było 79 dzieci, 77 kobiet oraz 72 mężczyzn. W grupie tej znajdowało się 14 osób w podeszłym wieku oraz 2 osoby niepełnosprawne.

Jak wynika z poniższej tabeli, w ośrodkach pomocy społecznej z poradnictwa specjalistycznego skorzystały łącznie 83 osoby. Największą grupę stanowiły kobiety (75 osób). Nieliczną grupę natomiast stanowiły osoby starsze, niepełnosprawne oraz dzieci.

Tab. 9. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w placówkach wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – ośrodek pomocy społecznej

Wskaźnik	Nazwa instytucji	Osoby dotknięte przemocą w rodzinie korzystające z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego	ośrodek pomocy społecznej	ogółem: 83		
		w tym kobiety	ogółem	75
			w tym niepełnosprawne	2
			w tym starsze	7
		w tym mężczyźni	ogółem	7
			w tym niepełnosprawni	0
			w tym starsi	4
		w tym dzieci	ogółem	1
			w tym niepełnosprawne	0

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Z informacji ościennych ośrodków pomocy społecznej wynika, iż na terenie powiatu namysłowskiego najczęściej występuje przemoc psychiczna i fizyczna. W jednym przypadku ujawniono przemoc seksualną tj. gmina Domaszowice. W większości przypadków przemoc dotyczyła mieszkańców gminy Namysłów. W 2015 r. za wyjątkiem gminy Namysłów, odnotowano spadek liczby osób, wobec których stosowana była przemoc.

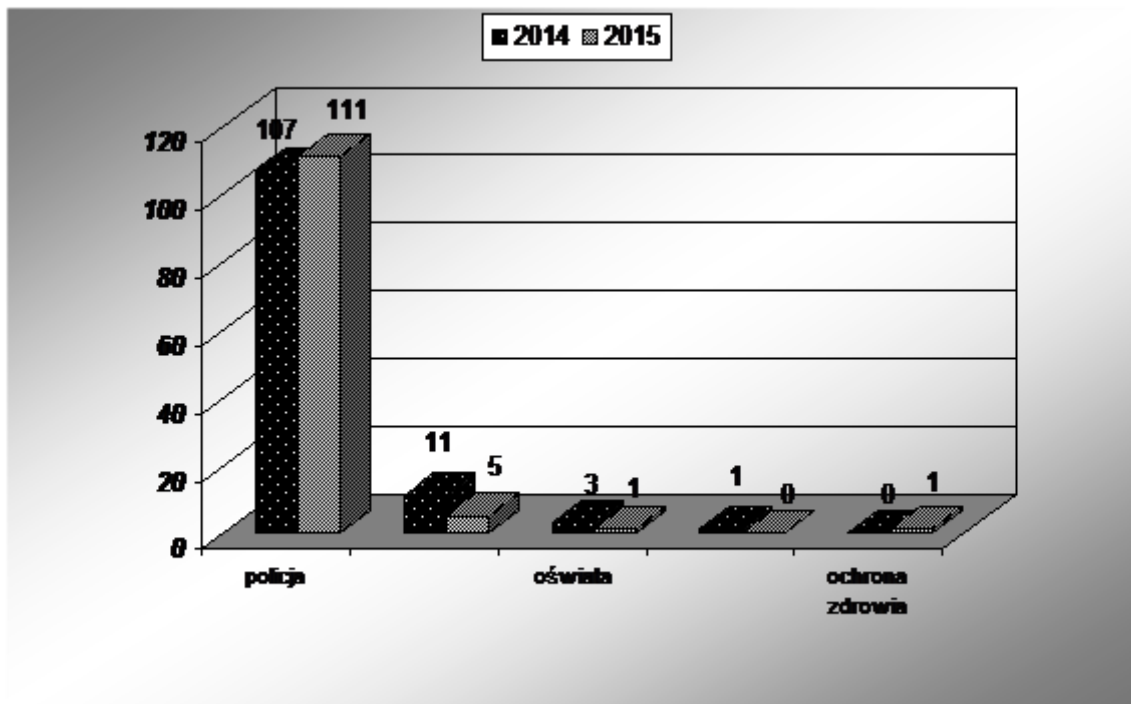
Tab. 10. Liczba osób, wobec których stosowano przemoc w rodzinie (z podziałem na jej formy)

– (według gmin z powiatu namysłowskiego)

Gmina	Namysłów		Domaszowice		Wilków		Świerczów		Pokój	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Forma przemocy										
Psychiczna	68	79	8	8	19	11	13	6	0	0
Fizyczna	68	77	8	5	8	6	2	2	18	12
Ekonomiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Seksualna	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
ŁĄCZNIE:	136	156	16	14	27	17	15	8	18	12

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Wyk. 6. Wykaz instytucji, które założyły „Niebieskie karty”

źródło: dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu namysłowskiego

Jak wykazały dane statystyczne Zespołów Interdyscyplinarnych procedurę „Niebieskie Karty” wszczynali najczęściej policjanci oraz pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. W przypadku Policji odnotowano w 2015 r. większą liczbę założonych „Niebieskich Kart” (111) aniżeli w 2014 r. (107).

Tab. 11. Wykaz działań jakie podejmowały Zespoły Interdyscyplinarne

Rodzaje działań	2014	2015
Liczba osób, którym zapewniono schronienie w ośrodkach wsparcia	15	0
Liczba osób skierowanych do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych celem podjęcia leczenia odwykowego	32	20
Liczba sprawców przemocy, którzy zostali skierowani do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym	0	0
Przypadki odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2	1
Rodzaje działań	2014	2015
Liczba eksmisji z lokalu w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	1	0
Liczba przekazanych przez Zespół interdyscyplinarny zawiadomień do organów ścigania (policji, prokuratury) o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie	10	7
Liczba odmów wszczęcia postępowania przez Policję/Prokuraturę	2	2
Liczba umorzeń dochodzenia przez policję/Prokuraturę	2	1

źródło: dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu namysłowskiego

Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu namysłowskiego w latach 2014-2015 najczęściej podejmowały następujące działania: skierowanie do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, celem podjęcia leczenia odwykowego; przekazanie zawiadomień do organów ścigania (policji, prokuratury) o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie; zapewnienie schronienia w ośrodkach wsparcia. W roku 2015 Zespoły Interdyscyplinarne odnotowały spadek liczby osób, wobec których podejmowały działania.

W rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w zdecydowanej większości występuje problem nadużywania alkoholu. Z danych Zespołów Interdyscyplinarnych wynika, iż w latach 2014-2015 liczba „Niebieskich Kart”, gdzie wskazano nadużywanie alkoholu nieznacznie zmalała.

Tab. 12. Problem nadużywania alkoholu w rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej karty”

Występowanie problemu nadużywania alkoholu z przemocą w rodzinie	2014	2015
Liczba „Niebieskich Kart”, gdzie wskazano nadużywanie alkoholu	112	108
Liczba „Niebieskich Kart”, gdzie nie zgłoszono problemu nadużywania alkoholu	10	10
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	122	118

źródło: dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu namysłowskiego

Jak wynika z poniższej tabeli w 2014 r. problem przemocy występował w zdecydowanej większości w rodzinach z dziećmi. Natomiast w następnym roku zwiększyła się liczba rodzin bez dzieci, w których w związku z przemocą sporządzono „Niebieskie Karty.”

Tab. 13. Występowanie przemocy domowej w rodzinach

Występowanie problemu przemocy w rodzinach z dziećmi	2014	2015
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w rodzinach z dziećmi, które są świadkami przemocy w rodzinie	89	74
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” dotycząca rodzin bez dzieci	33	44
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	122	118

źródło: dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu namysłowskiego

Z danych gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wynika, iż w 2015 r. w związku z przemocą w rodzinie udzielono pomocy 15 osobom (kobietom). W grupie tej znajdowała się 1 osoba niepełnosprawna oraz 1 osoba w podeszłym wieku.

Tab. 14. Liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych

Wskaźnik	Nazwa instytucji	Osoby dotknięte przemocą w rodzinie korzystające z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	ogółem: 15		
		w tym kobiety	ogółem	15
			w tym niepełnosprawne	1
			w tym starsze	1
		w tym mężczyźni	ogółem	0
			w tym niepełnosprawni	0
			w tym starsi	0
		w tym dzieci	ogółem	0
w tym niepełnosprawne	0			

źródło: dane Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu namysłowskiego

Z danych Ośrodka Interwencji Kryzysowych w Namysłowie wynika, iż wśród osób, które skorzystały z pomocy ośrodka większość stanowią kobiety. Najczęściej udzielaną formą wsparcia były porady prawne. Jednocześnie w roku 2015 zauważalny jest wyraźny spadek udzielonych porad specjalistycznych, na co niewątpliwie miał wpływ okres funkcjonowania placówki (ośrodek interwencji kryzysowej zakończył działalność z dniem 30 czerwca 2015 r.)

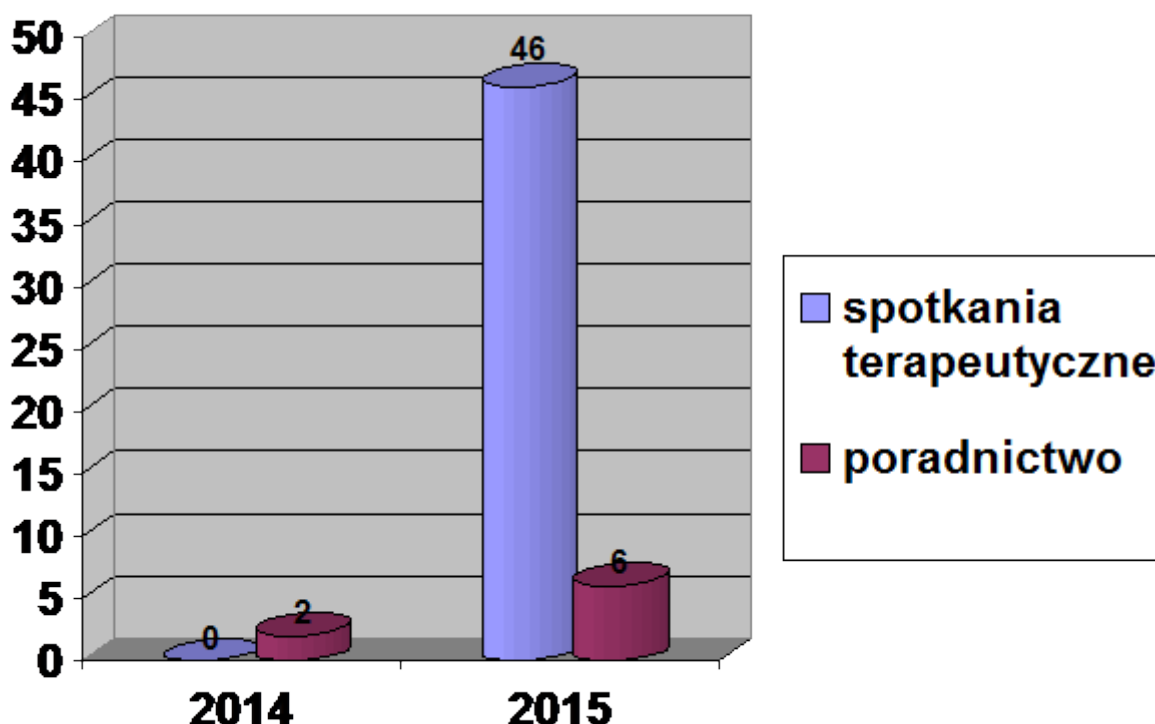
Tab. 15. Liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – ośrodek interwencji kryzysowej

Formy wsparcia	2014			2015		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Porady prawne	80	52	28	30	22	8
Porady psychologiczne	60	53	7	22	20	2
Schronienie (nocleg z wyżywieniem)	0	0	0	0	0	0

źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie

Jak wynika z poniższego wykresu, w ramach interwencji kryzysowej psycholog zatrudniony w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie udzielał wsparcia ofiarom przemocy głównie w formie poradnictwa oraz spotkań terapeutycznych. Niewielka ilość osób, które skorzystały z pomocy psychologa w 2014 roku wynika stąd, iż w okresie tym zatrudniony był na zastępstwo inny psycholog (umowa zlecenie), który udzielał wsparcia przede wszystkim rodzinom zastępczym.

Wyk. 7. Liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – powiatowe centrum pomocy rodzinie

źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie

Z przedstawionych danych dotyczących gminy Domaszowice wynika, iż skala problemu przemocy w rodzinie jest kwestią wymagającą systemowego działania. Z przedstawionych analiz wynika, że przemoc w rodzinie, mimo iż nadal jest problemem wstydlivym, niechętnie ujawnianym coraz więcej osób decyduje się poszukiwanie pomocy u przedstawicieli instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem temu zjawisku.

V. DIAGNOZA ZASOBÓW INSTYTUCJONALNYCH

Gmina Domaszowice nie posiada zasobów instytucjonalnych, które w swoich kompetencjach są wystarczające do zabezpieczenia wszystkich potrzeb społecznych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Istnieje zatem konieczność współpracy ze specjalistycznymi instytucjami powiatowymi.

Na terenie gminy Domaszowice oraz powiatu namysłowskiego zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonują następujące instytucje i służby:

1) na poziomie powiatu :

- a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie;
- b) Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Namysłowie;
- c) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Namysłowie;
- d) Komenda Powiatowa Policji w Namysłowie;
- e) Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Kluczborku z siedzibą w Namysłowie;
- f) Sąd Rejonowy w Kluczborku;
- g) Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych;
- h) Namysłowskie Centrum Zdrowia S.A.;
- i) szkoły ponadgimnazjalne.

2) na poziomie gmin :

- a) ośrodki pomocy społecznej;
- b) komisje rozwiązywania problemów alkoholowych;
- c) Zespoły Interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- d) szkoły podstawowe i gimnazjalne;
- e) placówki ochrony zdrowia.

Mieszkańcy powiatu namysłowskiego doświadczający przemocy mogą ponadto uzyskać wsparcie w następujących specjalistycznych ośrodkach wsparcia:

- a) Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Opolu;
- b) Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie- Koźlu.

VI. PROCEDURY POSTĘPOWANIA WOBEC PROBLEMU PRZEMOCY

W RODZINIE

1) ZGŁOSZENIE PROBLEMU PRZEMOCY

- informacja od osoby doznającej przemocy, osoby trzeciej, przedstawiciela instytucji,
- przyjęcie zgłoszenia i podjęcie natychmiastowego działania,
- przekazanie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc,
- przekazanie informacji, że wszystkie podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa i udzieleniu pomocy,
- informacja o konieczności powiadomienia innych instytucji w celu zapewnienia kompleksowej pomocy.

2) PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ŚRODOWISKU

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

3) PROCEDURA NIEBIESKIE KARTY

1. Procedura „Niebieskie Karty” stosowana jest zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. nr 209, poz. 1245). Wzory formularzy „Niebieska Karta” wypełniane są przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę.

2. Procedura:

2.1. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A” przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

2.2. Przy wszczęciu procedury następuje podjęcie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

2.3. Przekazanie formularza „Niebieska Karta B” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

2.4. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie do 7 dni od dnia wszczęcia procedury.

2.5. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego nie później niż w terminie do 3 dni od dnia otrzymania formularza zobowiązany jest do przekazania go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

2.6. Na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej następuje wypełnienie formularzy „Niebieska Karta C” i „Niebieska Karta D”.

2.7. Do działań członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej należy:

- udzielanie pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- podejmowanie działań w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań,
- zaproszenie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- opracowanie indywidualnego planu pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych,
- rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań.

2.8. Do działań członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej podejmowanych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie należy w szczególności:

- diagnozowanie sytuacji rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,
- przekazanie informacji o konsekwencjach popełnianych czynów,
- motywowanie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- przeprowadzenie rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków,
- przekazanie informacji o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

2.9. Zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

4) POWIADOMIENIE POLICJI LUB PROKURATURY

·na podstawie art. 12 powołanej na wstępie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „osoby, które w związku wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora” oraz „osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

·na podstawie art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane

niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz podjąć czynności w celu niedopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa

5) PROCEDURA POSTĘPOWANIA PRZY WYKONYWANIU CZYNNOŚCI ODEBRANIA DZIECKA Z RODZINY W RAZIE BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA ŻYCIA LUB ZDROWIA DZIECKA W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ W RODZINIE

Na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je w pierwszej kolejności u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego, w drugiej kolejności w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej. Decyzję, o której mowa pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

6) ZATRZYMANIE SPRAWCY PRZEMOCY DOMOWEJ

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy o Policji „Policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo zatrzymania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia” oraz na podstawie art. 244 § 1 Kodeksu postępowania karnego „Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa, bądź też nie można ustalić jej tożsamości.”

7) POWIADOMIENIE GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH w przypadku uzależnienia od alkoholu osoby stosującej przemoc

8) DZIAŁANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DOMASZOWICE

Zespół interdyscyplinarny to zespół strategiczny, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Prace w grupach roboczych prowadzone są w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodziny, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

9) MONITORING SYTUACJI W RODZINIE

- weryfikacja i aktualizowanie planu pomocy
- kontynuacja wsparcia dostosowanego do potrzeb
- uzyskanie informacji o osobie stosującej przemoc
- kontynuacja wspólnych wizyt w celu wzmocnienia przekonania sprawcy o pozostawaniu pod nadzorem

10) ZAKOŃCZENIE DZIAŁAŃ W SYTUACJI USTANIA PRZEMOCY

VII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

1. Cechy programu:

- systemowość – program jest spójnym i wielopoziomowym systemem przeciwdziałania przemocy opartym o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy,
- interdyscyplinarność – wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji,
- kompleksowość – uwzględnianie różnych aspektów przemocy domowej: prawnego, psychologicznego, moralnego, społecznego,
- efektywność – diagnoza problemu, rozpoznanie zjawiska i jego lokalnych uwarunkowań pozwala na wypracowanie skutecznych – efektywnych rozwiązań.

2. Beneficjenci programu:

- rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą,
- mieszkańcy gminy Domaszowice

3. Realizatorzy programu:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaszowicach
- Urząd Gminy w Domaszowicach
- Komenda Powiatowa Policji w Namysłowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Domaszowicach,
- Sąd Rejonowy w Kluczborku
- Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Kluczborku z siedzibą w Namysłowie;
- inne instytucje i organizacje społeczne działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Miejsce realizacji:

- Gmina Domaszowice

5. Prognozowane efekty:

- Zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
- Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
- Profesjonalizm pomocy w obszarze przemocy w rodzinie.

VIII. CELE PROGRAMU

CEL NADRZĘDNY:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ograniczanie skali i skutków stosowania przemocy poprzez zbudowanie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy.

CELE OPERACYJNE:

- 1. Edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości dotyczącej zjawiska przemocy.**
- 2. Budowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

3. Profesjonalizm oraz szeroka oferta form pomocy i wsparcia dla osób

uwikłanych w przemoc w rodzinie.

4. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemoc w rodzinie.

5. **Diagnozowanie i monitorowanie problemów przemoc domowej na terenie gminy.**

ZADANIA:

1. Edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości dotyczącej zjawiska przemoc.

1.1. Upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat przemoc w rodzinie i jej negatywnych skutków.

1.2. Prowadzenie kampanii edukacyjnej na rzecz przeciwdziałania przemoc.

1.3. Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemoc w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie.

2. Budowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemoc w rodzinie.

2.1. Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemoc w rodzinie i ochrony ofiar przemoc w rodzinie.

2.2. Dostęp do usług prawnych, psychologicznych w sytuacji kryzysu wywołanego zjawiskiem przemoc w rodzinie.

2.4. Zwiększenie dostępności do akceptowanych społecznie form rozwiązywania konfliktów rodzinnych poprzez udział osób trzecich, w tym mediatorów, asystentów rodziny,

2.5. Stosowanie procedury ” Niebieskiej Karty”, podejmowanie interwencji w środowisku.

3. Profesjonalizm oraz szeroka oferta form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie.

3.1. Poradnictwo w Punkcie Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie.

3.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemoc w rodzinie.

3.3. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie w zakresie realizacji programu dla sprawców przemoc w rodzinie.

3.4. Współpraca z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Namysłowie w zakresie szybkiej, doraźnej pomocy w sytuacji kryzysowej, uczestniczenia w grupach wsparcia oraz grupach edukacyjno – terapeutycznych, prowadzenia indywidualnych programów pomocy, zabezpieczania noclegu w nagłych sytuacjach kryzysowych.

4. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemoc w rodzinie.

4.1. Realizacja szkoleń i kierowanie na dostępne formy doształcania pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu przemoc w rodzinie.

4.2. Realizacja interdyscyplinarnych szkoleń dla przedstawicieli instytucji i organizacji zaangażowanych w zapobieganie i zwalczanie przemoc w rodzinie.

4.3. Uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w konferencjach, seminariach, warsztatach na temat problematyki przemoc.

5. Diagnozowanie i monitorowanie problemów przemoc domowej na terenie gminy.

5.1. Monitorowanie zjawiska przemoc domowej w gminie Domaszowice.

5.2. Badanie zasobów, potrzeb oraz skuteczności działań podejmowanych w zakresie zapobiegania i zwalczania przemoc domowej.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- środki własne, w tym przeznaczone na przeciwdziałanie alkoholizmowi
- środki własne podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- środki finansowe otrzymane w ramach dotacji lub w ramach programów.

X. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Domaszowice stanowi strategię działania na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, realizowaną przez wszystkie instytucje i organizacje zobowiązane do podejmowania działań w tym zakresie na terenie Gminy Domaszowice i powiatu namysłowskiego. Program będzie zarządzany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaszowicach. Monitoring programu będzie prowadzony corocznie w celu sprawdzenia, czy zadania ujęte w programie są realizowane zgodnie z planem. Do 31 marca danego roku powinno dokonać się analizy realizacji Programu za rok poprzedni.

W celu zbadania skuteczności Program będzie podlegał ewaluacji – w trakcie realizacji i po jego zakończeniu.

Ewaluacja Programu uwzględni:

- 1) diagnozę problemów społecznych w Gminie – systematycznie prowadzony monitoring,
- 1) ocenę stopnia realizacji celów operacyjnych zawartych w Programie,
- 1) ocenę stopnia realizacji poszczególnych zadań zawartych w Programie,
- 2) ocenę efektów podejmowanych działań.

Wskaźnikami ewaluacji są:

- liczba rodzin uwikłanych w przemoc na podstawie rozpoznania pracowników socjalnych,
- liczba rodzin uwikłanych w przemoc na podstawie rozpoznania Policji,
- liczba przeszkolonych pracowników zajmujących się problemem przemocy w Gminie,
- liczba niebieskich kart zarejestrowanych przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Domaszowicach,
- liczba niebieskich kart zarejestrowanych przez funkcjonariuszy Policji,
- liczba Niebieskich Kart założonych przez pracowników OPS Domaszowicach,
- liczba zgłoszeń o popełnieniu przestępstwa w związku z przemocą,
- liczba przygotowanych materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących przemocy,
- liczba instytucji i organizacji działających w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w gminie,
- liczba zarejestrowanych postępowań karnych dotyczących przemocy z terenu gminy Domaszowice.

Ewaluacja pozwoli na:

- rozwijanie różnorodnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Domaszowice.,
- zwiększenie skuteczności działań z zakresu pomocy społecznej,
- zwiększenie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wskazanie dalszych kierunków rozwoju systemu wsparcia dziecka i rodziny.

Ewaluację programu prowadzić będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaszowicach przy współpracy z pozostałymi realizatorami programu.